

## U SPOMEN



## Prof. Egon Matijević

(Otočac, 27. travnja 1922. – Potsdam, SAD, 20. srpnja 2016.)

Egon Matijević, svjetski priznati i poznati znanstvenik iz područja koloidne kemije, diplomirao je 1944. na Tehničkom fakultetu, a doktorirao 1948. s disertacijom izrađenom pod mentorstvom prof. Karla Webera na Zavodu za fizikalnu kemiju. Habilitirao je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu 1952. iz područja fizikalne kemije.

Znanstveno je počeo raditi na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, gdje je surađivao s prof. Božom Težakom, koji ga je upoznao s područjem koloidne kemije. Godine 1956. otišao je na Sveučilište u Cambridgeu, a nakon toga 1957. u SAD, u Potsdamu u državi New York, na ondašnji Clarksonov tehnički koledž, današnje Clarksonovo sveučilište, na kojem je ostao do kraja života. Već 1962. postao je redovnim profesorom. Godine 1965. na Sveučilištu osniva Institut za koloidne i površinske znanosti, kojemu je od 1968. do 1981. glavni direktor. Dužnost pročelnika Kemijskog odjela obnašao je od 1981. do 1987. I nakon umirovljenja ostao je aktivan, noseći naslov istaknutog sveučilišnog profesora (engl. *distinguished university professor*).

Objavio je više od 580 znanstvenih radova, uglavnom iz koloidne kemije, te prijavio 17 patenata. Posebna mu je zasluga što je pokazao da su koloidni sustavi kao dio fizikalne kemije vrlo važni u znanosti o materijalima kao i u industrijskim kemijskim procesima. S njim su surađivali i hrvatski znanstvenici, od kojih su ga neki (Smiljko Ašperger, Dionis Sunko) posjećivali, a neki (Nikola Kallay, August Janeković, Štefica Cimaš, Josip Kratohvil, Stanka Kratohvil itd.) duže i češće boravili i radili kod njega u Potsdamu.



Studenti Clarksonovog sveučilišta sjećat će ga se kao izvrsnog predavača i zahtjevnog, ali pravednog profesora, koji ih je nadahnjivao da teže izvrsnosti u laboratoriju, tijekom studija i u životu. Nije bio posvećen samo svojoj uspješnoj znanstvenoj karijeri, poticao je Sveučilište da uvijek stavi studente na prvo mjesto. Bio je mentor preko 50 doktoranada i vodio 130 poslijedoktoranada.

Primio je mnoštvo priznanja i nagrada, među kojima se ističe šest počasnih doktorata (1998. dodijeljen mu je i počasni doktorat Sveučilišta u Zagrebu) te sva tri priznanja Američkog kemijskog društva: Kendallova nagrada (1972. za koloidnu i površinsku kemiju), Langmuirova nagrada (1985. za uglednog predavača) i Ilerova nagrada (1993. za kemiju koloidnih tvari, kao prvi dobitnik). Do danas je ostao jedini kemičar koji je primio sva ta tri priznanja. Njemačko

Koloidno društvo, najstarije toga tipa u svijetu, podijelilo mu je 1985. svoje najviše priznanje, nagradu Thomasa Grahama, koja je od 1926. dodijeljena samo osam puta. Hrvatsko kemijsko društvo nagradilo ga je 1991. medaljom "Božo Težak" za cjelokupni znanstveni opus i za zalaganje za napredak hrvatske kemije. Od 1986. bio je dopisni član HAZU-a. Na Clarksonovom sveučilištu 2002. utemeljena je katedra za kemiju pod njegovim imenom, a nedugo prije smrti imenovan je i *professorom emeritusom* za 59 godina primjernog rada na Sveučilištu.

Nakon dva naša nobelovca, prof. Egon Matijević zaslužio je najviša svjetska i domaća priznanja, a krenuo je skromno, s današnjeg Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije. Ostat će nadahnuti i uzor generacijama hrvatskih znanstvenika. Počivao u miru.

Jelena Macan

(na temelju tekstova D. Ašperger i B. Kunsta objavljenih u Glasniku AMACIZ-a)